

מדינת ישראל

משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים
מועד הבחינה: חורף תשס"ז, 2007
מספר השאלון: 031102

ידיעת העם והמדינה

(לימודי חובה – חלק ב')

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעות ימים.

ג. מבנה השאלון ומפתח התעריף: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון – מלחמת העולם השנייה והשואה	– (30x1)	– 30 נקודות
פרק שני – נושאים נבחרים בתולדות ישראל והעמים בשנים 1970-1945	– (22x2)	– 44 נקודות
פרק שלישי – אזרחות	– (26x1)	– 26 נקודות
סה"כ	–	100 נקודות

ג. חוכמר עור מותר בשימוש: אין.

ז. הוראות מיוחדות: (1) קרא בעיון את השאלות, וענה אד ורק על מה שנשאלת.

(2) המלצה לחלוקת הזמן: לכל שאלה – כ־25 דקות.

כתוב במנחת החנינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כעזרה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
חום יטייב את הנייר ויש לשמור על טוהר הישום. טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום למסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון – מלחמת העולם השנייה והשואה (30 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 1-3.

בשאלה שבחרת ענה על שני הסעיפים א-ב.

1. הקמת הגטאות, היודנראטים

- א. הסבר את מטרות הנאצים בהקמת הגטאות, והצג שני תפקידים שהטילו הנאצים על היודנראטים בניהול הגטו. (15 נקודות)
- ב. הסבר שלוש קשיים של היודנראטים במילוי תפקידם בגטאות. הצג דרך אחת שבה הם ניסו להתמודד עם קשיים אלה. (15 נקודות)

2. הניחס כלפי גורל היהודים בזמן ביצוע "הפתרון הסופי"

- א. הסבר את המושג "חסידי אומות העולם", ותאר את פעילותו של אחד מ"חסידי אומות העולם". (15 נקודות)
- ב. הסבר את העמדה של ארצות הברית אן של בריטניה בנוגע להצלת יהודים בזמן ביצוע "הפתרון הסופי". (15 נקודות)

3. הכנעת גרמניה ויפן

- א. הצג את הפלישה לגורמנדיה (מבצע אוברלוד), והסבר כיצד היא השפיעה על סיום המלחמה עם גרמניה. (15 נקודות)
- ב. מדוע החליטה ארצות הברית להטיל פצצות אטום על יפן, ומה היו החשפעות של הטלת הפצצות? (15 נקודות)

פרק שני – נושאים נבחרים בתולדות ישראל והעמים

בשנים 1945-1970 (44 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 4-7 (לכל שאלה – 22 נקודות).

4. המאבק בבריטים בשנים 1945-1947

ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. מהו "מאבק צמוד"? ציין מי תמך בדרך מאבק זו, והסבר מדוע הם תמכו בה.

(11 נקודות)

ב. מהו "מאבק רצוף"? ציין מי תמך בדרך מאבק זו, והסבר מדוע הם תמכו בה.

(11 נקודות)

5. השלב הראשון במלחמת העצמאות (30 בנובמבר 1947 עד 15 במאי 1948)

ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. הצג את המאפיינים של מלחמת העצמאות בארבעת החודשים הראשונים שלה.

(11 נקודות)

ב. מה הייתה תכנית ד', ומה היו הישגיה? (11 נקודות)

6. המזרח התיכון בשנות ה-50 וה-60

ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. הסבר גורם אחד שחיזק את מגמת האיחוד בעולם הערבי בשנות ה-50 וה-60,

הצג שני ביטויים למגמה זו. (11 נקודות)

ב. הצג שלושה מחתיקונים (רפורמות) שהנהיג נאצר במדיניות הפנים של מצרים.

(11 נקודות)

7. עלייה וקליטה במדינת ישראל בשנות ה-50

הסבר את הקשיים בתהליך קליטת העולים במדינת ישראל בשנות ה-50.

בתשובתך התייחס לקשיים אלה:

– המצב הכלכלי והביטחוני של המדינה.

– היחס המספרי בין הקולטים לנקלטים.

– המפגש בין האידאולוגיה של הקולטים ובין ההשקפות והמסורות של הנקלטים.

(22 נקודות)

פרק שלישי – אזרחות (26 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 8-10.

בשאלה שבחרת ענה על שני הסעיפים א-ב.

8. הכנסת

- א. הצג את התהליך של חקיקת חוק בכנסת. (13 נקודות)
- ב. הסבר שתי דרכים שבאמצעותן יכולה הכנסת לפקח על פעולות הממשלה. (13 נקודות)

9. הרשות השופטת

- א. מדוע חשוב לשמור על עצמאותה של הרשות השופטת?
- ב. הצג שתי דרכים לשמירה על עצמאות זו. (14 נקודות)
- ג. הסבר את התפקיד של בית הדין הגבוה לצדק (בג"ץ), ותאר את דרך פעולתו. (12 נקודות)

10. דרכי פיקוח וביקורת

- א. אילו גופים בודק מבקר המדינה, ומה הם תחומי הביקורת שלו? (12 נקודות)
- ב. ציין שתי דרכים בלתי פורמליות לפיקוח ולביקורת על השלטון, והסבר מהי החשיבות של כל אחת מהן במשטר דמוקרטי. (14 נקודות)

בהצלחה!